

הכל שוחטין פרק ראשון חולין ב.

עין משפט
נר מצוה

מסורת הש"ס

א מ"י פ"ד מהלכות
שחיטת הבהמה ד' פסג
פסג פ"ד ט"ז פ"ד פסג
א פסג א' ע"י הבהמה:
ב מ"י ש"ס הלכה א'
ט"ז פ"ד ש"ס פ"ד:
ג מ"י פ"ד מהלכות
שחיטת הבהמה:
ד מ"י ש"ס הלכה א'
ה מ"י פ"ד מהלכות
שחיטת הבהמה:
ו מ"י פ"ד מהלכות
שחיטת הבהמה:
ז מ"י פ"ד מהלכות
שחיטת הבהמה:
ח מ"י פ"ד מהלכות
שחיטת הבהמה:
ט מ"י פ"ד מהלכות
שחיטת הבהמה:
י מ"י פ"ד מהלכות
שחיטת הבהמה:

הכל שוחטין. כבוד בהלכות ארץ ישראל דנשים לא שחטו מפני
שדעתן קלות ואין נראה דאפילו במוקדשין שוחטות לכתחלה
לכדאמרין פרק כל הפסולין (וכאם דף נ"ב): כל הפסולות שחטו
דעבד לכן לכתחלה לא רמיהו שחט מלמד שהשחיטה כשרה כי

הכל

שוחטין ושחיטתן כשרה בחי' מחרש שומה
וקמן שמה יקללו^א יא' שחיטתן^ב ויכולן ששחטו
ואחרים רואין אותן שחיטתן כשרה: גמ' הכל
שוחטין^ג לכתחלה ושחיטתן כשרה דיעבד
אמר ליה רב אחא בריה דרבא לרב אשי
וכל הכל לכתחלה הוא אלא מעתה^ד י' הכל
ממירין אחד האנשים ואחד הנשים ה"ג
לכתחלה הוא והא כתיב י' יחליפנו ולא
ימיר אותו טוב ברע או רע בטוב ההם
כדקתני טעמא ל' ש'האדם רשאי להמיר
אלא שאם המיר מומר וסופג את הארבעים
אלא^ה הכל מעריבין ונערבין גודרין וגידרין
הכי גמי לכתחלה והוא כתיב^ו וכי תחדל
לגדור לא יהיה בך חטא וכתיב^ז טוב אשר
לא תדור משתדור ולא תשלם ותניא^ח טוב מזה
ומזה ישאינו גודר כל עיקר דברי רבי מאיר ר'
יהודה אומר טוב מזה ומזה גודר ומשלם ואפי'
רבי יהודה לא קאמר אלא באומר^ט "הרי זו
אבל

הכל שוחטין. כל היכא דמי הכל כולה מימינה לכו בשמעתא
קמייתא דערבין (ג.) ומפרש הכל לאחיו מאי. והכל שוחטין
דמתיבתא פלגינה אמוראי בגמרא למר לאחיו טמא בחולין ולמר
לאחיו טמא או מומרי: וכולן. בגמרא (ש) מפרש מאי וכולן: גמ' ושחיטתן

כשרה דיעבד. בתמיה. וקשה רישא
דמשמע דהוא דאמרני מהכל לכתחלה
אמרני ואילו סיפא משמע דמי מרבין
מהכל דיעבד מרבין לה אכל לכתחלה
לא אמרני והא ליתא למימר כולה
מתניתין לכתחלה וחדא קתני דכיון
דמנא הכל שוחטין פשיטא דכשרה:
וכל הכל לכתחלה הוא. דמקשה לך
ולא תוכל לומר כולה דיעבד ויהי
הכל תורת שחיטה נוהגת כן שם
שחטו אותן הפסולין דמחרי טמא
שחטתן כשרה: אלא הכל ממירין.
מי מלית למימר לכתחלה יבא בהמת
חולין אכל בהמת קדשים ויחמר זו
תמורת זו. הכל דממירין מפרש התם
[וערבין ג.] לאחיו יורש שממיר בקרבן אביו
לחמר מיתא אביו דהתם תנן^א אין
ממירין בשל אחרי: טעם. מס:
רע. בעל מוס: הסם דקדשים טעמא.
דעקד להכל דרישא דלא חמא לכתחלה
הוא אכל הכל שוחטין דכדמיה קאי
דכל כמה דלא עקר ליה ומנא לא
סיהו הפסולין רשאים לשחוט דעקד
התם משמע דלכתחלה דיעבדו והדר
מי ושחיטתן כשרה דמשמע דיעבד:
לא ש'האדם רשאי. דמתיב לא יחליפנו
ורישא הכי קאמר הכל יודין תמורה
נוהגת בהם והא דמנא כרישא הכל
ממירין ואינן ערבי ליה לפרושי לא
שהאדם רשאי כי ולא נקט כרישא
לכן קריה הכל שהמירו תמורתם

תורה אור הש"ס

1. לא יחליפנו ולא ימיר
אחיו טוב ברע או רע
בטוב ואם הפיר ימיר
בהמה בבדיקה וקריה דא
וחמוריה דהיה קדש:
ויקרא כ"ו
2. וכי תחדל לגדור לא
יהיה בך חטא:
דברים כ"ב
3. טוב אשר לא תדור
משתדור ולא תשלם:
קולת ה' ד

הנהגות הב"ח

- (א) גמ' הכל שוחטין
(לכתחלה) מתיב ויניח ס"ה
נחמן:

מוסף רש"י

ויכולן ששחטו. מפרש
שחטו וקמן וקדשן א'
ושי"ס י"ב הובא דלמא א'
הכל שוחטין. כשרה
חולין ו' תמא ו' ש' הקדש
וחמוריה ג' לא ש'האדם
רשאי להמיר. דלא חמא
לא ימיר וטמא. אלא שחט
המיר מומר. י' כן כח
למחוס תמורה דיעבד
דכ"ב (א) דתמשיכ טמא
קדשה ושחיטת קדושתא
וחמוריה ג' וסופג את
הארבעים. משום לא
יחליפנו דכ"ב (א) הכל
מעריבין. אלא אמר על
אמר עקד פלגי על. נתן
עקד אותו פלגי כפי שני
שחטין נתן לפי שנים
הכנס כפרת ערבין ואמר
שחט הנערסין הולכים
ונערבין. אם אמר ערב
על, או אם אמר אמר עליו
עקד פלגי על. וערבין ג'.
גודרין. דמי פלגי על.
ושמן אותו עבד הנמכר
שקין. וערבין. דמי על.
או אם אמר אמר עליו דמי
פלגי על. (שם). שאינו
גודר כל עיקר. דהכי
דרש ר' תנאי לקרא את
אשר תדור שלם טוב אשר
לא תדור משתדור ולא
תשלם. וטוב שאינו גודר
כל עיקר מה שערב ואינו
תשלם ואפילו מה שגודר
ומשלם (דברים ג.). גודר
ומשלם. דמשמע ליה ל'
יהיה דהוא טוב קאי
לקרא דלקמיה. כי דרש
ליה את אשר תדור שלם.
טוב אותו שערב ומשלם
(טו). תלמידי לא תדור
ומשתדור ולא תשלם (שם).

שיטה מקובצת

(א) אלא הכל שחיטין.
נמחק מלה אלא: (ב) ורישא
ה"ק הכל תורת תמורה:
(ג) קטן היודע להפלות
ולפרש לשם מי גודר
ולשם מי הקדש ואם
ספק: (ד) אישיר
למיתא: כדמפרש בריש
תמורה: (ה) וילמא אתי
למטי להבשר שחיטתן:
(ו) עסקין כמו ברישא:

רבינו גרשום

הכל שוחטין ושחיטתן
כשרה. כלומר הכל
שוחטין שמעם לכתחלה
ושחיטתן כשרה דאיעבד
וקריא רישא וסופג את
התם כדקתני טעם כלומר
הכל לכתחלה: הכל
מעריבין. דאמר עקד פלגי
נתן הכל לפי שהוא אם כן
חפשיים כבן הפסחים אם כן
עשרים כבן עשרים אם כן
חורש כבן חורש: וערבין
דכילול להעריך עצמו ונתן
ערכו הכל לפי הדין (א) וזה
הערך: גודרין. רשאי לומר
דמי פלגי עליו נתן (דמי)
רע עד נתן (דמי ורשין)
אחור עבד: וערבין. רשאי
לומר דמי עליו נתן (דמי):
טוב מזה ומה שאינו
גודר כל עיקר. כלומר טוב
ממי ששדור ומשלם וממי
ששדור ואינו משלם. ואחור
זה מי שאינו גודר כל עיקר
ונתן בלא גדר שמי שגודר
ואינו משלם חיישין שמא
יהא עובר בכל תאחור:

(א) נראה דל"ל הכל לפי הדין
ולפי זה הערך מילי ויר'ל
לפי מה שז"ל א"ל הוא איש או
אשר נכשלה הוא עקד אחר
משכ"ס כשרה.

ואם שחטו ור"ת מפרש דאין מוסרין לכן חולין לכתחלה לשחוט אפילו
כדי להשליך ללכודי דלמא אחי (א) למיכל שישעו להבשר שחטתן
מחוק שיראו שמוסרין לכן כדפטר לקמן (א) שחטתן מכסוי דלמא אחי
למימר שחטה מעלייתא היא וינחא השתא דנאין אחריס רואין אותן
ועקבין כרישא: התם בדרקתני טעמא. פירש בקונטרס דעקד
ליה להכל דרישא דלא חמא לכתחלה הוא ולשון דקדקתני טעמא לא
משמע כפירוש ומה שפירש גמי במסקנא גבי דאי דיעבד תרמי
דיעבד למה לי ואפי' דבתמורה גמי מתיב ומה מפרש התם לא מנא
כי האי גונא הכל ממירין ותמורתן תמורה גבי הדדי ואי משום לא
שהאדם רשאי להמיר משום דעבי לאסוקין וסופג את הארבעים
לאשמועינן דלוקין על לאו שאין בו מעשה אין נראה דמשום וסופג
את הארבעים דלוקיה לא הוה ליה למימין תרמי דיעבד דהוה מתיב
למימין הכל ממירין והממיר סופג את הארבעים ועוד דכריש תמורה
(דף ג.) פריך הכל ממירין לכתחלה ולא שהאדם רשאי להמיר דיעבד
ומתיב התם ר' יהודה הכי קתני הכל מתפסים בתמורה וטמא שוגג
ואחד מזה והוא ליה לשנוי דמנא ליה משום וסופג את הארבעים
דכריש בקונטרס כאן ונראה לרבינו תם דשינוי תרמי דיעבד דהוה מתיב
דממירין והכי קאמר התם דקדקתני טעמא דלכיה מנא הכל ממירין
דמשמע לכתחלה לאשמועינן שאפילו המיר במזיד דהיינו לכתחלה
מומר דלא חמא ארבעים ככתפיה וכשר כדאמרן בהתורה (נמחות ג.).
וקשה לפירוש דכסוף פרק קמא דתמורה (דף יד.) משמע דמן
הדין ראוי להיות משמור כמזיד יומר מבשוגג דקאמר יהיה לרבות שוגג
כמזיד ויש לומר דלענין כזמה שחטא כשרה למוצה פשוט לן שוגג
יותר ממזיד אי גמי התם איירי במזיד ולא אמרינן ביה דלא הוה ארבעים
ככתפיה וההוא מזיד פשוט לן יותר משוגג: וסופג את הארבעים.
וא"ת הוה ליה למימר וסופג שמונים דהא תרי לאוי כתיב לא יחליפנו
ולא ימיר ויש לומר דמד בשל וחד בשל חברו כדאמר בתמורה (דף
ט.) וכגון דאמר חברו כל הרוצה להמיר כזמהמו ימיר דעבדין אחר
אין ממירין בשל אחריס והכי איתא כהניא בתמורה פ"ק (א):
וכתיב טוב אשר לא תדור. מעיקרא מימין מדברי תורה
הכי פ"ה דלעיל מיהא קריה כתיב את אשר תדור שלם ואפילו הכי
טוב אשר לא תדור שחטא תדור ולא תשלם ומומר ואינו משלם: שאינו
גודר כל עיקר. שהגדיל כדנדרים ב' ליד לא יחל דכר (במכר ג'): רבי
יהודה אומר טוב מזה ומה שגודר ומשלם. דהכי משמע טוב אשר לא
תדור משתדור ולא תשלם אכל משתדור ומשלם לא שהוא טוב מכלום:
ואפילו ר' יהודה לא קאמר אלא דאמר הרי זו. דלא מתיב או נגנבה
אין חייב באחריותה. אי גמי כיון דאפרשה מו לא הדר ביה:
אכל

תמורה לשון התנאים הוא זה כמו הכל שוחטין (נמחות ג.) הכל
חייבין^א הלכך כהא אפי' דהאריך להאריך לא שיה התנא את לשון:
מומר. נמספת השניה ושמינה קדושות: וסופג את הארבעים.
משום לאו דלא ימיר: הכל מעריבין. התם [וערבין ג.] מפרש לאחיו מופלג
סמון לנאש קטן היודע להפלות^ב לשם מי מקדשין ואם סמון
לפרכין הוא כגון כן י"ב שנה ויום אחד דכריו קיימין אפי' שעדיין
קטן הוא עד ג' שנים ויום אחד: מעריבין. תורת מעריבין עליהם
שחטו אמר ערבי עלי או עקד פלגי עליו נדרו קיים ואפי' דקטן לא
זה הנדר חייב ליתן כפי שנים של נערך והדמים קאינן כפרשה (ויקרא ט:)
הכל נערבין. יש להם עקד ואפילו מוכה שחין שאינו שחט כולם ליתמך
בשוק יש לו עקד הכבוד כפרשה ואם אמר על עצמו ערבי עלי
או אמר על אחר עקד מוכה שחין זה עלי לא אמרינן הואיל ודמים
אין לו עקד גמי אין לו: הכל נודרים. דמי עלי או דמי פלוגי עלי.
והתם [וערבין ג.] מפרש דאידך דעבי למימין הכל נודרין תנא גמי הכל נודרים:
הכל נודרים. כל אדם השווה כלום יש לו דמים ואם אמר דמי עלי או
אמר על אחר דמי פלוגי עלי נתן לפי מה שהוא נמכר בשוק ואפילו היה
הנדר זה פחות מכן חדש ואמר דמי מיתוק זה עלי יתן דמי ואפי' פ'
שחין פחות מכן חדש נערך ואם אמר ערבו עלי פטור מכלום שלא
נמנה בו תורה עקד דכתיב (ויקרא ט) ואם מכן חדש ועד כן חמש
שנים דמים מיהא יש לו לפי שריו ואם אמר בתורת דמים נתן
דמי: לא יהיה בך חטא. הא אם תדור יהיה בך חטא: טוב
אשר לא תדור. לעיל מיהא כתיב את אשר תדור שלם ואפילו הכי
טוב אשר לא תדור שחטא תדור ולא תשלם הכי מפרש ליה רבי
מאיר: טוב מזה ומה. מומר ומשלם ומומר ואינו משלם: שאינו
גודר כל עיקר. שהגדיל כדנדרים ב' ליד לא יחל דכר (במכר ג'): רבי
יהודה אומר טוב מזה ומה שגודר ומשלם. דהכי משמע טוב אשר לא
תדור משתדור ולא תשלם אכל משתדור ומשלם לא שהוא טוב מכלום:
ואפילו ר' יהודה לא קאמר אלא דאמר הרי זו. דלא מתיב או נגנבה
אין חייב באחריותה. אי גמי כיון דאפרשה מו לא הדר ביה:
אכל

והדר מימין מדברי קבלה: טוב מזה ומה שאינו גודר כל עיקר. כפי
טוב אשר לא תדור שחטא תדור ולא תשלם וקשה לר"ת דלא מימין בגמרא
הוא קריה כתיב את אשר תדור שלם ואפילו הכי טוב מזה מאי
קרא דהוה ליה למיכתב טוב אשר לא תדור משתדור ואלא ידענא דמשתדור
ולא תשלם קאמר אלא להכי קאמר ולא תשלם לגלוי על
משתדור דמשתדור כדך הערדין קאמר שטורין ומשלמין כדאמר גבי
שכיר ומושג ב' זה ולימד על זה (קדושין דף ג.) אכל

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones